

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit Gül** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü' nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.25/01/2022

Dersim DAG

Diyarbakır Milletvekili

Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD) ve İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) Iğdır temsilcilikleri, Iğdır S Tipi Cezaevi'nde yaşanan hak ihlallerine ilişkin ortak bir rapor yayımladı. Raporda tespit edilen bulgulara göre, cezaevleri tutuklu ve hükümlüler için işkence alanına dönüşmüş durumdadır. Yetkili makamlara önemli uyarıların yapıldı rapordan elden edilen tesitlerin birkaçı şu şekildedir:

Hogir Batu işkence ile çıplak aramaya maruz bırakılmasının yanında, üzerinden bir ay geçmesine rağmen, kendisine eşyaları teslim edilmemiştir. Tutuklu Iğdır S Tipi Hapishanesine saat 19.30 sularında giriş yaptığını ilk kabul kısmı arama noktasında gardiyanların kendisini arama odasına alıp soymaya çalıştığı, tutuklunun direnmesi üzerine, tutuklunun sırtına basmak suretiyle çırılçıplak yüzüstü yatırmak ve sırtına baskı uygulayarak işkence yapmak suretiyle arama yapıldığını aktarmıştır. Tutuklunun bir odaya alındığı, gardiyanın elinde tutuklunun üzerindeki tüm kıyafetlerin olduğu haliyle odadan çıktığı, kıyafetlerin X-ray cihazına alındığını, kıyafetlerin odaya verilmesinin ardından tutuklunun sırt ağrısından dolayı belini tuttuğu ve ayakta durmakta zorlandığı haliyle Iğdır Cumhuriyet Başsavcılığı 2021/8983 soruşturma numaralı dosyaya eklenen kamera kayıtlarından alenen tespit edilmiştir. Tutuklu, yapılan çıplak aramanın onur kırıcı bir davranış olduğunu belirterek sorumlular hakkında suç duyurusu bulunup açlık grevine başladığını duyurmuştur. İdare tarafından kendisine ilk altı gün boyunca sadece tatlı, tuzlu su verildiğini, buna itiraz ettiğini ölüm orucunda olmadığını, 6.günün sonunda 3 adet piknik meyve suyu, 3 adet piknik bal (sürekli patlak gelmektedir.) yaklaşık 400 gr şeker ve yaklaşık 250 gr tuz vermeye başladığını aktarmıştır. 23 Ocak itibarıyla açlık grevinin 29.gününde olan Tutuklu Hogir Batu 71 kilodan 66 kiloya düşmüştür. Süngerli odada tutuklunun iki kolu iki ayağı ile ters bir şekilde kelepçelendiği, ondan fazla bağ ile sıkı bir şekilde bağlandığı ve iki saatten fazla bir süre yarı baygın halde iki buklüm ve yüzüstü bekletildiği soruşturma dosyası kamera kayıtlarında mevcuttur. Bu haliyle süngerli odaya giren tüm gardiyanlar tarafından yerde tekmelendiğini belirtmiştir. Ardından hastaneye götürülen tutuklu, burada da ayrıca hak ihlallerine maruz kalarak, yine gardiyanların tehditleri ile karşılaşmıştır.

Tutuklu Faysal Çiçek 23/12/2021 tarihinde Diyarbakır D Tipi Hapishanesinden, Iğdır S Tipi Hapishanesine getirildiğini, kuruma getirildiğinde ilk bekleme salonunda 1 -1,5 saat bekletildiğini, sandalyenin olmadığını, tekli hücrede tutulduğunu, kendisine temizlik malzemesi verilmediğini, kendi imkanlarıyla gazete kupürleriyle odayı temizlediğini, odanın çok kirli olduğunu açıklamasında bulunmuştur.

Tutuklu Fırat Gerekli, 26/08/2021 tarihinde Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesinden Iğdır S Tipi Hapishanesine sevk edildiğini, girişte çıplak arama yapıldığını, aramanın üzerine bir muşamba verilerek yapıldığını, direndiği için sözlü şiddete maruz kaldığını, personellerin bağırarak iletişim kurduğunu, kendilerine terörist diye hitap ettiklerini, 8 aydır kurul kararı tekli hücrede tutulduğunu, traş olamadığını berber ihtiyacının karşılanmadığını, yemekler az miktarda yetersiz, kahvaltıda bir adet küçük paket reçel verildiğini, karşı çıkıldığında da odalarının diğer arkadaşlarından uzaklaştırıldığını, arkadaşları alıp nereye götürüldüğünü bilmediğini, ayakta sayım ve duvar dibinden yürütüldüğünü belirtmiştir.

Tutuklu Ruken Yıldız, kalp kapakçıklarında çürümeye yakın romatizma, yüksek tansiyon, rahminde kist, kan pıhtılaşması bozukluklarından dolayı hastane tedavi sürecine girmesi gerektiğini ancak hastanede kelepçeli muayene dayatıldığı için muayene olamadığını ve tedavilerinin geciktiğini, odanın içini gören kameraların mevcut olduğunu aktarmıştır.

Tutuklu Mazhar Metin, 09/04/2021 Şırnak'tan sevk ile getirildiğini, Çıplak aramaya maruz kaldığını, tekli odada tutulduğunu, üçlü odaya geçmek için dilekçe verdiğini yalnız reddedildiğini, mektupların fakslarının dışarıya iletilmediğini, cumhuriyet başsavcılığına yaptığı suç duyurusu dilekçesi için personelin, şikayetini geri çekerse odaya alınacağını söylediğini, spor aktivitelerinin olmadığını, yemeklerin az ve besin değerlerinin yetersiz olduğunu, verilen tıraş makinesinin ya bozuk çıktığını, ya da sadece bir numarasını kullanabildiklerini, kendileri de maddi imkansızlıktan dolayı satın alamadığını, idarenin tüm taleplerini cevapsız bıraktığını aktarmıştır.

Bu çerçevede;

1. Özgürlük için Hukukçular Derneği ve İnsan Hakları Derneği'nin kamuoyuyla paylaştığı, Iğdır S Tipi Cezaevi'nde yaşanan hak ihlallerine ilişkin ortak bir raporu bakanlığınız tarafından incelenmiş midir?
2. Hogir Batu, Faysal Çiçek, Ruken Yıldız, Fırat Gerekli ve Mazhar Metin'in ifadelerine dair bir inceleme ve çalışma başlatılacak mıdır? Cezaevi koşullarının iyileştirilmesine dair bakanlığınızın çalışmaları olacak mıdır?
3. İnfaz koruma memurları, ceza infaz kurumunda görev yapan jandarma personeli ve idari yetkililere temel insan hak ve hürriyetleri hakkında verilen eğitimlerin etkinlik analizi yapılmakta mıdır?
4. Cezaevinde yaşanabilecek işkence ve kötü muamele eylemlerinin önüne geçebilmek adına merdiven altları, baş memurluk odası, müdürlük odası, SEGBİS odası ve mahkum kabul birimi gibi yerler başta olmak üzere tüm alanlara kamera sistemi kurulacak mıdır?

58032

5. Defalarca gündeme gelmesine rağmen, tutukluların çıplak aramaya maruz kalması, gardiyanlar tarafından şiddete uğraması ve şiddet sonrası hastaneye sevki sırasında hak ihlallerine maruz kalmaları, bakanlığınızın sorumluluğunda değil midir? Cezaevi yönetimleri ve gardiyanların suç işlediği tespit edilmesine rağmen bir yaptırıma uğramamasını nasıl açıklıyorsunuz?

6. Tutukluların şikayetlerine dair bir inceleme yapılmaması ve taleplerinin karşılanmamasının sebebi nedir?

7. Tutuklulara yönelik işkence, kötü muamele, darp, hakaret ve tehdit eylemlerinde bulunduğu iddia edilen infaz koruma memurları hakkında etkin ve şeffaf bir adli ve idari soruşturma yürütülecek mi?